

ВЫДАЕЦЦА З КАСТРЫЧНІКА 1989 ГОДУ («ПРАМЕНЬ»--«ПАГОНЯ»)

ЗА НАШУЮ ДЫ ВАШУЮ
 ВОЛЮ!

ПАГОНЯ

№8(10) • ЖНІВЕНЬ • 1990 г.

ЛЕПЕЛЬСКАЯ НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА

= П А Г О Н Я =

Толькі ў сэрцы трывожна пачую
 За краіну радзімую жах,—
 Успомню Зострую Брану сьвятую
 І ваякаў на грозных канях.

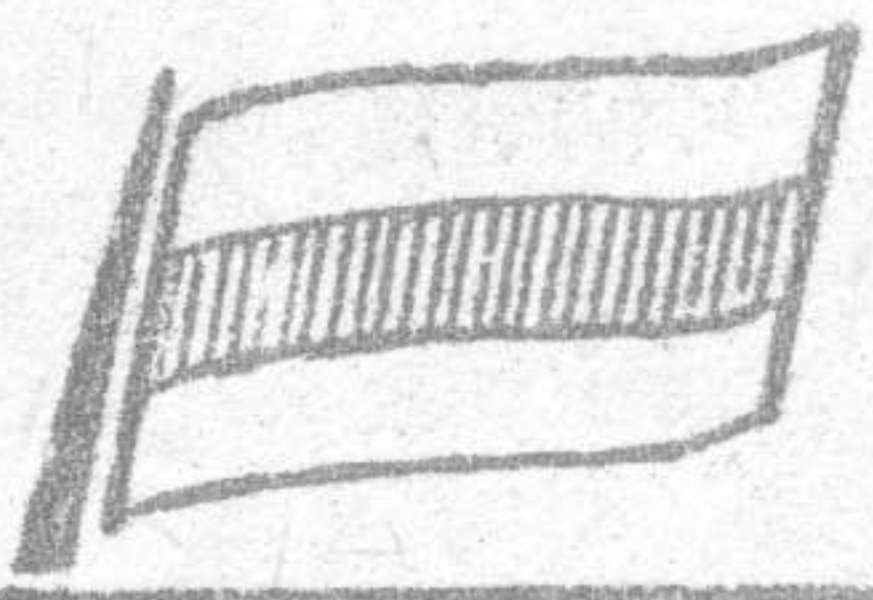
У белай пене праносіліся коні,
 Рвуцца, мснучца і цяжка хрыпяць.
 Старадаўняй Літоўскай Пагоні
 Не разьбіць, не спыніць, не стрымаць!

У бітвымерную дэль вы лядзіце,
 А за вамі, прац вамі гаці.
 Вы за кім у пагоно сьляніце?
 Дзе шляхі вашы ідуць і куды?

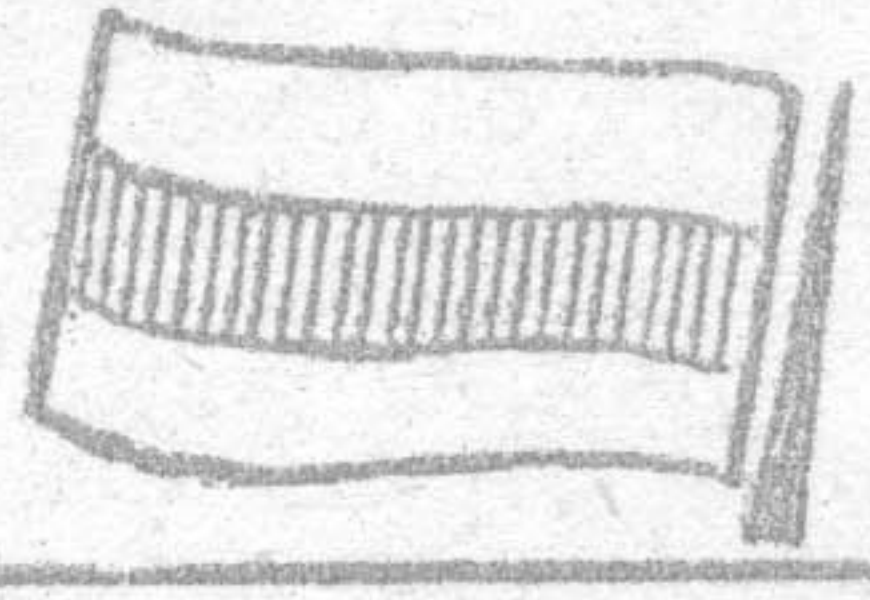
Мо, яны, Беларусь, панясліся
 За тваімі дзямі у пагон,
 Што забылі прабе, адракліся,
 Прадалі і аддалі ў палон?!

Бейце ў сэрцы іх, бейце іхчымі,
 Не давайце чужацамі быць!
 Хэй пачуюць, як сэрца пачалі
 Аб радзімай старонцы баліць.

Маці родная, маці-краіна!
 Не упешіцца гэтакі боль...
 Ты прабач, ты прымі свайго сына,
 За прабе яму ўмерці дазволь.

Уоў лядуць і лядуць тыя коні,
 Срэбнай зоруці далёка грэмяць.
 Старадаўняй Літоўскай Пагоні
 Не разьбіць, не спыніць, не стрымаць!

МАКСІМ БАГДАНОВІЧ

ЁСЬЦЬ ТАКАЯ ПАРТЫЯ!

ВІТАЕМ СТВАРЗЭНЬНЕ НАЦЫЯНАЛЬНА-ДЭМАКРАТЫЧНАЕ ПАРТЫІ БЕЛАРУСІ!

23-24 чэрвеня ў Менскім тэхналігічным інстытуце адбылася ўстаноўчая канфэрэнцыя Нацыянальна-дэмакратычнае партыі Беларусі (НДПБ). У ёй узялі ўдзел 5 дзесяткаў дэлегатаў. У тым ліку—9 ад Вітэбскае вобласці (3 зь Вітэбску, 4 з Наваполацкаку, 2 зь Лепелю). Быў прыняты Статут ды іншыя дакуманты НДПБ. Зьмяшчаем іх цалкам.

СТАТУТ

НАЦЫЯНАЛЬНА-ДЭМАКРАТЫЧНАЕ ПАРТЫІ БЕЛАРУСІ

НДПБ—самастойналі, незалежная грамадзка-палітычная арганізацыя, якая аб'ядноўвае аднадумцаў, што змагаюцца за нацыянальнае адраджэньне, дэмакратызацыю, палітычную, эканамічную і культурную самастойнасць беларускага народу. Найпершая задача НДПБ—падрыхтоўка ў Рэспубліцы варункаў, якія дазволіць вольнаму народу вольна вырашаць свой лёс.

НДПБ не зважае на падзел грамадства на рабочых, сялян ды інтэлігенцыю і абаяраецца ў сваёй дзейнасці на ўсіх нацыянальна сьвязаных, прагрэсіўна настроеных грамадзянаў. НДПБ дзейнічае ў рамках Канстытуцыі Беларусі, далагаюцца пастаўленых мэтай парламенцікім шляхам. При антыгуманічных і антызаконых дзейных супраць НДПБ альбо грамадзянаў Рэспублікі НДПБ пакідае за сабою права выбару іншых шляхоў дзейнасці.

1. Члены НДПБ

Арт.1.1. Членам НДПБ можа быць кожны грама-

дзянін Беларусі ці іншае дзяржавы незалежна ад мяйсца кхарства, вераваньня, сацыяльнага становішча, які валодае беларускай мовай і ўсьведамляе сябе беларусам, прызнае Праграму і Статут НДПБ, дасягнуў 18 гадоў, працуе ў адной зь не першасных арганізацыяў, плоціць членскія склади.

Арт.1.2. Член НДПБ адначасова ня можа зьяўляцца членам іншае палітычнае партыі.

Арт.1.3. Член НДПБ мае права на свабоду слова і крытыкі, на кантроль дзейнасці любога яе выбарчага ворганна, выбіраць і быць абраным ва ўсе структуры НДПБ, можа ўваходзіць у любое грамадзкае, дзяржаўнае фарманьне, абавязаны змагацца за дасягненьне мэтай, што ставіць перал сабою НДПБ.

Арт.1.4. Прыём у члены НДПБ ажыццяўляе першасная арганізацыя па асабістай заяве кандыдата, пры наяўнасці трох рэкамендацыяў членаў НДПБ. Член НДПБ, які даў рэкамендацыю, на працягу аднаго года нясе асабістую адказнасць за рэкамендванага. Кандыдат таксама запінае ўліковую картку члена НДПБ, падае аўтабіяграфію. Прынятым лічыцца той, за каго пададзена ня менш за 2/3 галасоў прысутных на паўнамоцным сходзе першаснае арганізацыі, але ня менш за палову ад яе сьпісаванага складу. Член НДПБ атрымлівае членскі отлет, плоціць уступную складку ня менш за 10 рублёў.

Арт.1.5. Выхад з НДПБ ажыццяўляецца па асабістай заяве члена партыі.

Арт.1.6. Член НДПБ абавязаны: — выконваць Статут, ажыццяўляць Праграму НДПБ,

ПАГОНЯ № 8 (10)

- удзелнычак ва ўсіх мерапрыемствах, якія праводзіць НДПБ,
- плаціць /ня менш за 2% ад заробку/ штомесячны членскія складкі.

Арт. 1.7. Пытаньне аб опаніраванні да члена НДПБ, альбо ягонім выключэнні вырашае першасная арганізацыя.

2. Першасныя арганізацыі

Арт. 2.1. Аснову НДПБ складаюць яе першасныя арганізацыі /ня менш за 3 чад./, якія ўтвараюцца на тэрытарыяльнай, вытворчай або іншай аснове, аб'ядноўваюцца ў раённыя, абласныя, ці рэгіянальныя структуры, што ўваходзяць у агульную структуру НДПБ.

Арт. 2.2. У агульную структуру НДПБ уваходзяць таксама першасныя арганізацыі /структуры/, якія ўтвараюцца па-за межамі Дзяржавы. Іх дзейнасць скіроўваецца на дасягненне асноўных мэтай НДПБ.

Арт. 2.3. Першасная арганізацыя НДПБ ўтвараецца на сваім устаноўчым сходзе. Новаўтвораная арганізацыя рэгіструецца ў раённай Радзе /пры адсутнасці такой, у абласной ці рэгіянальнай Радзе/, падае вышэйшаму з працяжым сходу, справаздачу зрэбленага.

Арт. 2.4. Першасная арганізацыя, апроч названага ў гэтым Статуте, выдае ўлік членаў і сяброў НДПБ, пераводзіць 50% уступных, членскіх і сяброўскіх складак структурна вышэйшаму воргану, можа набываць статус юрыдычнае асобы. Пры выдзеньні гаспадарчае, фінансавая і іншае дзейнасці першасная арганізацыя пералічвае ня менш як 10% ад сумы прыбытку вышэйшаму воргану.

Арт. 2.5. Пытаньне аб роспуску першаснае арганізацыі вырашаецца на паўнамоцным сходзе яе членаў простаю большасцю галасоў, альбо па рашэнню структурна вышэйшага воргана пры галасаванні ў 2/3 — "за". Гэтае рашэнне зацвярджаецца на Кангрэсе НДПБ.

Арт. 2.6. Першасная арганізацыя гуртуе вакол сябе сяброў НДПБ, якія не з'яўляюцца членамі арганізацыі, але падтрымліваюць асноўныя палажэнні Праграмы НДПБ, актыўна садзейнічаюць іхняму ажыццяўленню.

Арт. 2.7. Сябрам НДПБ можа быць любы жадаючы незалежна ад грамадзянства, партыйнасці, нацыянальнасці, веравызнання і сацыяльнага стану, які дасягнуў 16 гадоў.

Арт. 2.8. Прыём сяброў НДПБ ажыццяўляецца па водле асабістае заявы жадаючага на агульным сходзе першаснае арганізацыі. Прынятым лічыцца той, за каго прагаласавала ня менш ад паловы членаў першаснае арганізацыі.

Арт. 2.9. Сябра НДПБ атрымлівае пасведчаньне ўстаноўленага ўзору, ілюстрыюючае штомесячную адвольную складку, мае права дарадчага галасу

3. Раённая /рэгіянальная/ Рада /Р/р/Р/.

Арт. 3.1. Р/р/Р ўтвараецца на устаноўчай канферэнцыі /пры наяўнасці ня менш 3-х першасных арганізацыяў/, рэгіструецца ў абласной альбо ў Рэспубліканскай Радзе, каардынуе работу першасных арганізацыяў, мае права юрыдычнае асобы, сваю пячатку, рахунак у банку, пералічвае ў абласную /рэспубліканскую/ Радз 50% сродкаў, што паступілі ад першасных арганізацыяў і ня менш за 10% ад іншых фінансавых прыбыткаў. Член Р/р/Р адначасова павінен з'яўляцца членам першаснае арганізацыі.

Арт. 3.2. Пастановы і рашэнні Р/р/Р носяць рэкамендацыйны характар. Арганізацыя дзейнасці Р/р/Р вырашаецца на канферэнцыі.

Арт. 3.3. Арганізацыя і дзейнасць Абласное Радз /АР/ аналагічныя арганізацыі і дзейнасці Р/р/Р.

Арт. 3.4. Р/р/Р і АР трымае справаздачу аб сваёй дзейнасці перад вышэйшай структурай, а таксама перад членамі НДПБ.

4. Вышняя Рада /ВР/

Арт. 4.1. Вышняя Рада ўтвараецца на кангрэсе, рэгіструе Р/р/Р, АР і, пры неад'яднасці, першасныя арганізацыі, мае статус юрыдычнае асобы, сваю пячатку, рахунак у банку. ВР з'яўляецца кіруючым ворганам НДПБ на перыяд паміж кангрэсамі, трымае справаздачу перад кангрэсам.

Арт. 4.2. Пастановы ВР абавязковыя для ўсіх структурных падраздзяленняў і членаў НДПБ. Пастанова ВР лічыцца прынятай, калі за яе пададзена ня менш за 2/3 галасоў поўнага складу Радз.

Арт. 4.3. ВР склікаецца не радзей 1 разу на квартал, альбо па рашэнню Радз старшынь /РС/, альбо па запатрабаванню 1/3 членаў ВР ці членаў РС.

Арт. 4.4. ВР мае права галасу ад імя ўсяе НДПБ.

Арт. 4.5. ВР выбірае тайным галасаваннем на альтэрнатыўнай аснове 6 сакратароў.

Арт. 4.6. ВР вызначае квоту прадстаўніцтва на Кангрэсе.

5. Рада старшынь

Арт. 5.1. РС — выканаўчы ворган ВР НДПБ. У яе уваходзяць 3 старшыні і 6 сакратароў ВР.

Арт. 5.2. РС склікае ВР, можа прымаць адпаведныя рашэнні і пастановы, якія носяць рэкамендацыйны характар, выдае арганізацыйную ўнутрыпартыйную дзейнасць.

Арт. 5.3. У выключных умовах, калі сітуацыя патрабуе неадкладнага вырашэння, РС можа прыняць абавязковыя для ўсіх членаў НДПБ рашэнне, якое носіць часовы характар і павінна быць зацвярджаным на ВР.

Арт. 5.4. Рашэнне РС лічыцца прынятым, калі за яго прагаласавала ня менш за 2/3 членаў РС.

6. Кангрэс НДПБ

Арт. 6.1. Кангрэс НДПБ ёсць вышні кіруючы ворган партыі, які склікаецца не радзей 1-го разу на 2 гады. Арганізацыя, падрыхтоўка і выпрацоўка праекту парадку дня Кангрэсу ажыццяўляе ВР.

Арт. 6.2. Кангрэс лічыцца прыватным, калі на ім прысутнічае ня менш за 2/3 дэлегатаў.

Арт. 6.3. Кангрэс прымае Статут і Праграму партыі, змяненні і дадаткі да Статуту, вызначае асноўныя накірункі дзейнасці НДПБ.

Арт. 6.4. Кангрэс выбірае тайным галасаваннем на альтэрнатыўнай аснове 3-х старшынь партыі, ВР і рэвiзійную камісію. Выбраным лічыцца кандыдат, які набраў найбольшую колькасць галасоў прысутных дэлегатаў кангрэсу, але ня менш паловы прысутных.

Арт. 6.5. Нечарговы кангрэссклікаецца ВР альбо па запатрабаванню 1/3 колькасці першасных арганізацыяў, альбо 1/5 ўсіх членаў НДПБ на пазней як праз 2 месяцы ад моманту рашэння аб ягонім скліканні.

7. Рэвiзійная камісія

Арт. 7.1. Рэвiзійная камісія з'яўляецца кантроль за дзейнасцю структур і падраздзяленняў і справаздачная перад Кангрэсам.

8. Грашовыя сродкі НДПБ

Арт. 8.1. Грашовыя сродкі НДПБ складаюцца з:
- уступных, членскіх і сяброўскіх складак,
- добраахвотных ахвяраванняў,
- прыбытку ад гаспадарчае і выдавецкае дзейнасці партыі,
- іншых паступленняў.

9. Роспуск партыі

Арт. 9.1. НДПБ лічыцца зліквідаванаю, калі за гэта прагаласуе ня менш за 3/4 ўсіх членаў НДПБ.

Арт. 9.2. Пры роспуску партыі сродкі і маёмасць НДПБ ідуць на карысць Беларускага Адраджэння.

АСНОУНЫЯ ПРАГРАМНЫЯ ПРЫНЦЫПЫ

Нацыянальна-дэмакратычнае партыі Беларусаў

/НДПБ/

Натуральным шляхам развіцця чалавечтва ёсць стварэнне суаветнае супольнасці народаў, якой будучы ўласцівыя багацце моваў, культур і гістарычнага выбару.

НДПБ ствараецца дзеля Адраджэння гістарычнае памяці, мовы і культуры, нацыянальнае свядомасці беларусаў, дзеля зацвярджэння іхняга суверэннага права самім вырашаць свой лёс.

НДПБ дзейнічае згодна Канстытуцыі Беларусаў, у рамках шматпартыйнае парламентарнае сістэмы.

НДПБ лічыць, што беларуская нацыя як этнічна-гістарычная еднасьць можа быць выражана адзінствам пры ажыццяўленьні наступных варункаў:

1. Незалежнасьць Беларусі

НДПБ выступае за стварэньне незалежнае дэмакратычнае Беларускае Дзяржавы, якая самастойна вызначае сваю ўнутраную і зьнешнюю палітыку дзясформы эканамічных зносінаў.

2. Вольнасьць асобы і грамады

Толькі дэмакратычныя грамадзкія стасункі ствараюць умовы для нацыянальнага Адраджэньня і разьвіцьця беларускае нацыі.

Таму НДПБ выступае за:

- канстытуцыйнае зацьвярдзеньне прынцыпаў Усеагульнае дэкларацыі правоў чалавека,
- скасаваньне ідэялягічнага ўціску ў любой форме і поўную дэідэялягізацыю ўсіх бакоў грамадзкага жыцьця,
- юрыдычнае забесьпячэньне права меншасьцяў публічна выказваць і адстойваць свае інтарэсы і погляды,
- супрацоўніцтва зь любой грамадзка-палітычнай арганізацыяй, мэты і дзейнасьць якіх не супярэчаць прынцыпам НДПБ.

3. Нацыянальнае Адраджэньне

У справе нацыянальнага Адраджэньня на першым плане стаць выхаваньне ў беларусаў нацыянальнае сьвядомасьці дзясроднасьці. Бо:

- толькі нацыянальна сьвядомы чалавек дбае аб лёсе свае нацыі дзясроднасьці,
- толькі нацыянальна сьвядомы Урад адольны сапраўды служыць інтарэсам свайго народу, дбаць пра яго дабрабыт.

НДПБ за тое, каб:

- міжнацыянальныя зносіны ў Беларускай Дзяржаве будаваліся на ўзаемапавазе, ня мелі мейсца антывіваўнізму, антывіваўнізму нігілізму,
- нацыянальныя меншасьці на Беларусі мелі права на сваё культурнае разьвіцьцё,
- беларуская мова была заканадаўча зацьверджаная ў якасьці рабочай ва ўсіх установах і арганізацыях і моваю міжнацыянальных зносінаў на Беларусі.

Нацыянальнае Адраджэньне ёсьць непаруна зьнітаванае з уздымам духоўнасьці народу, таму НДПБ наважліва ставіцца да рэлігійных пачуцьцяў вернікаў усіх канфэсіяў.

ЖЫВЕ БЕЛАРУСЬ!

У Х В А Л А

АБ АДНОСІНАХ ДА ПАЛІТЫЧНЫХ ПАРТЫЯУ, ГРАМАДЗКІХ АРГАНІЗАЦЫЯУ ДЗЯ РУХАУ

НДПБ за супрацоўніцтва з усімі палітычнымі партыямі, грамадзкімі арганізацыямі дзясрухамі, якія кіруюцца прынцыпамі гуманізму, дзясця ўсталяваньня дэмакратычнага ладу ў Беларускай Дзяржаве.

НДПБ за свабоднае і роўнае супярніцтва ідэялёгіі, за вывад ідэялягічных ворганаў з усіх дзяржаўных інстытутаў.

НДПБ супраць таталітарызму ва ўсіх сьферах грамадзкага жыцьця.

У Х В А Л А

АБ АДНОСІНАХ ДА КПСС-КПБ

Праз усе гады сваёй кіруючай ролі КПСС-КПБ даказала сваю антычалавечую, антыгуманную сутнасьць. Пераварот у кастрычніку 17-га, чырвоны тэрор, адвольны пацзел на часткі на жывому тэрыторыяў сумежных народаў, жахі калектывізацыі дзяс30-х гадоў, пераследаваньне дзясзнішчэньне іншадумцаў, разбурэньне культуры, вёскі, прыроднага асяродзьдзя, палітыка русіфікацыі—воў далёка няпоўны пералік "зьявісьцёўняў" КПСС-КПБ.

На яе рахунку мільёны чалавечых жыцьцяў.

На яе рахунку забойства чалавечай душы!

НДПБ ня супраць сумленых дзясчырных членаў кампартыі, падманутых прывідам камунізму і сьветлае будучыні.

НДПБ супраць ідэялёгіі, замешанай на хлусьні, запляманай крывёю, якая сёньня ізноў ашчэрваецца ня толькі дзясдубінкамі мільянітаў дзяссапёр-

німі рыдлёкмі.

Такой ідэялёгіі ня месца ў чалавечым жыцьці.

ЖЫВЕ БЕЛАРУСЬ!

З В А Р О Т

ДА ГРАМАДЗІНАУ БЕЛАРУСІ І БЕЛАРУСАУ ПАЗАМЕЖКА

ШАНОУНЫЯ СУАЧЫНІКІ!

Стагодзьдзі вынішчаецца нацыянальнае сьвядомасьць нашага народу, прыніжаецца наша нацыянальнае годнасьць, ганьбуецца наша сьвечыні. Нас доўга дражнілі прывідам камунізму, змушалі ствараць "вялікую савецкую культуру", "савецкія аўтарытэты", дзясзабыцца на ўсё сваё.

Сёньня мы стаім над безданьня фізічнага дзясдухоўнага Чарнобыля.

Нашае Нацыянальна-дэмакратычная партыя Беларусі, створаная, каб ня змоўкла беларускае слова, каб не папхалі намі ні з Масквы, ні з Варшавы, ні з якога іншага мейсца, каб урэшце мы самі сталі гаспадарамі свайі зямлі.

Будучыня нашага народу—у Адраджэньні нацыянальнае сьвядомасьці, у палітычнай незалежнасьці дзясэканамічнай самастойнасьці. Ніхто акрамя нас, беларусаў, за нас не падае. Свай лёс нам вырашаць самі.

У еднасьці наша сіла.

Мы верым у Вашу дапамогу дзяспадтрымку ў гэты крытычны для нашае Бяцькаўшчыны час.

ГУРТУМАСЯ, БРАТЫ.

ЖЫВЕ БЕЛАРУСЬ!

З В А Р О Т

ДА ВЯРХОУНАГА САВЕТУ БССР

Мы, дэлегаты Устаноўчае канфэрэнцыі Нацыянальна-дэмакратычнае партыі Беларусі, зьвяртаем-ся да Вас не як да камуністаў, ці прадстаўнікоў Беларускага Народнага Фронту—а найперш, як да грамадзянаў нашае Бяцькаўшчыны.

Шмат гадоў нашае вышэйшае кіраўніцтва дбае ня столькі пра інтарэсы беларускага народу, колькі пра непахіснасьць дзяржаўных структур, забываючы пры гэтым, што інтарэсы народу, і толькі яны, павінны вызначаць структуру дзяржавы, а не наадварот.

Заклікаем Вас:

1. У сваіх дзеяньнях кіравацца найперш інтарэсамі людзей Беларусі, зрабіць усё, каб не чалавек працаваў на дзяржаву, а дзяржава працавала на чалавека.
2. Стаць на пазіцыі палітычнае незалежнасьці і эканамічнае самастойнасьці Беларусі.
3. Усім сваімі дзеяньнямі спрыяць вяртаньню гістарычнае памяці, духоўнаму дзяснацыянальнаму Адраджэньню беларускага народу.

Сёньня, хоць перагледжаны 6 артыкул Канстытуцыі, нельга ўладу на Беларусі адназначна назваць Савецкай. Мы шмат гадоў будавалі сацыялізм, але невядома да чаго прыйшлі і што сёньня перабудоўваем. А таму просім Високі Парламент перагледзець найменшне "Беларуская Савецкая Сацыялістычная Рэспубліка", якое супярэчыць рэальнасьці і ўціскае беларускае грамадзтва ў жорсткае рамкі "сьветлае будучыні". Як магчымым варыянт назовы рэспублікі могуць быць—Беларуская Народная Рэспубліка або Беларускае Дзяржава.

Зьвяртаем-ся да Вас з просьбай зарэгістраваць Нацыянальна-дэмакратычную партыю Беларусі. Спадзяем-ся, што Вы, як Вышні Заканадаўчы орган Рэспублікі, пры гэтым ня будзеце кіравацца сталінскімі "указамі" 30-х гадоў ці азглядацца на "вялікі цэнтр".

Свае дзейнасьць НДПБ ськіроўвае на справу Беларускага Адраджэньня. А гэтая справа сьвятая для кожнага беларуса.

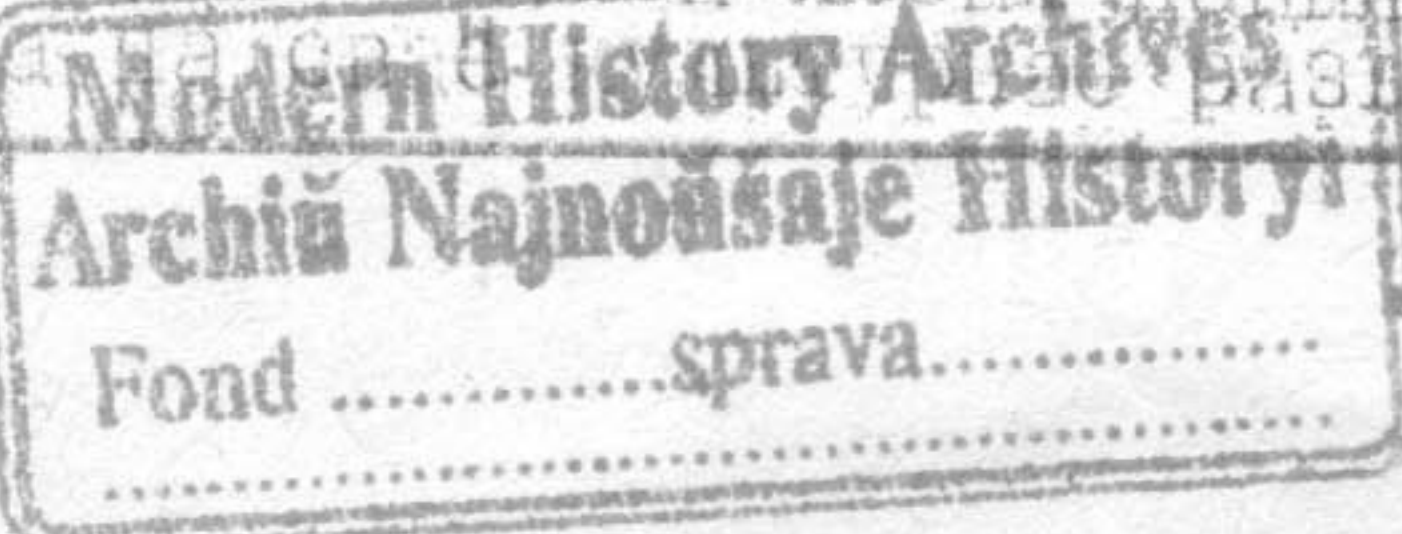
ЖЫВЕ ВОЛЬНАЯ БЕЛАРУСЬ!

У Х В А Л А

АБ НАЦЫЯНАЛЬНЫХ АДНОСІНАХ НА БЕЛАРУСІ

У справе міжнацыянальных адносінаў НДПБ кіруецца міжнародна прызнанымі прынцыпамі. Паважае нацыянальныя пачуцьці ўсіх людзей, якія жывуць на Беларусі.

НДПБ лічыць, што асабістае і нацыянальнасьцяў маюць права на свабоднае разьвіцьцё.

ГДРБ адзначыла, што прадстаўнікі ўсіх нацыянальнасцяў на Беларусі ўзведзлі на адзін вышэйшы ўзровень справы Беларускага Адраджэння.

ЗА НАШУ І ВАШУ ВОЛЮ!

Ад Рэдакцыі. У сваю чаргу рэдакцыя "Пагоня" звяртаецца да ўсіх людзей добрае Волі, каму нясцерпа надакучыла быць рабом каланіяльнае імперыі на балкоўскае зямлі, хто больш ня верыць у камуністычную альбо сацыялістычную "светлую будучыню", хто бачыць росквіт эканомікі ды нацыянальнае культуры толькі ў сапраўдным народаўладдззі, а не ў бязмежнае панаванні капэсэсаўскае дыктатуры, прапануе звяртацца ў рэдакцыю нашае газеты альбо ў мяісцовыя гурты падтрымкі БНФ. У Лепелі дый у шмат іншых мяісцінах ужо створаны першасныя арганізацыі БНФ. Далучайцеся да нас! Будзем разам будаваць Незалежную Беларускаю Дзяржаву!

«УСЁ ДЗЕЛЯ ЧАЛАВЕКА...»

"Усё дзеля чалавека, усё ў імя чалавека!" да ндаўняга часу гэтым лозунгам прычыняўся найвышэйшы ў свеце блэф, у тумане якога семдзесят год трымалі таго самага "гегемона", дзеля "шчаслівага каторага быў звышчаны стары свет. Дзеля "светлай будучыні" чалавека яго ж уласнаю крывёю залілі палі краіны пад час грамадзянскае вайны, на яго ж касцяк у трыдцатых дні саракавых гадох будавалася шлях у камуністычны рай. Дзеля "чыстыні" яго ідэялагічны думак вынічаліся мараль, духоўнасць, мова, гісторыя, культура.

Дык што ж мы сёння маем на рахунок жыцця? Замест агульнага шчасця—жабрацтва, замест свецілае будучыні—цебра, якая не дае нацзеі на лепшае. Ды і ці можа да чагосьці добрага прывесці шлях, змайстраваны на лодзкім горні, чалавечых пакутах, асцюжы сьлізах. Аднак самае страшнае тое што чалавек згубіў сябе як асобу, як непаўторную індывідуальнасць. Задушыла яго, зрабіла шрубачкаю ў страшнае машыне короткасыці ды хлусьні таталітарная сістэма сталінізму. Яна ж прывяла грамадства да нябачанага дагэтуль свецілам прыгоннага права, дзе чалавек мае толькі дэкларыраваныя правы, якія не абараняюць ад гвалтаўніцтва як дзяржавы, так і асаблівага савецкага клясу—бюракратыі, народнае ды ўзгадаванае на глебе казарменнага сацыялізму.

Дык што ж трэба зрабіць, каб у чалавеку адрацлася асоба, каб дрэнныя істоты маглі лодзіць звацца, каб жыццё іх зрабілася па-сапраўднаму чалавечым? Партакратыя, што захавала неабмежаваную манополію на ўладу, кажа: дзеля таго, каб лепш жыць, трэба лепш працаваць. Але ж і цар покладаў так казаў: лепш працуйце дзеці мае, ды не гнявіце бога, ая за вас буду думаць, буду рашаць, буду сначваць. Тое ж казаў феадал свайм прыгонным, рабаўладальнікам—рабам. Дык скажыце, чым адрозніваецца ад іх сённяшняе сацыялістычнае буржуазія? Ліба большав короткасыцю ды нахабствам, бо нічога не вырабляючы, яна жыве за кошт грамадства, за кошт маўклівых рабоў—прапоўных, заробак якіх сёння амаль у тры разы меншы за "англійскі" апричнікаў сістэмы. Дарэмна будзе ад цяна да цяна працаваць на полі сельміні, на дзеве зямлі гнуць сьпіну каля станка рабочні. Шыль яны лепш ня будучы дагуль, пакуль існуе сістэма таталітарызму, пакуль улада знаходзіцца ў руках безадказных, кекампэтэнтных, амаральных па свае сутнасці людзей. Гэта бачна на прыкладзе нашага раіцу—сёння ў ім палкам усталявалася дыктатура партанарату. Вынікі не недалёкае дзёнасыці ўсім вядомыя. Эканамічнае становішча гаспадарак за апошнія гады пазарванае да таго, што яны ніколі

дучыню", хто бачыць росквіт эканомікі ды нацыянальнае культуры толькі ў сапраўдным народаўладдззі, а не ў бязмежнае панаванні капэсэсаўскае дыктатуры, прапануе звяртацца ў рэдакцыю нашае газеты альбо ў мяісцовыя гурты падтрымкі БНФ. У Лепелі дый у шмат іншых мяісцінах ужо створаны першасныя арганізацыі БНФ. Далучайцеся да нас! Будзем разам будаваць Незалежную Беларускаю Дзяржаву!

Ужо не адададуць даўгі галоўнаму капіталісту ды эксплуататару—дзяржаве. У горадзе справы ня лепшыя. Замест таго, каб падаць аб здароўі людзей ды пабудавалі станцыю абязжалезванья вады, ачышчальныя збудаванні, узводзяць спартыўны комплекс, парк. Так робяць толькі часоўшчыкі ды паказушчыкі, а не сапраўдныя гаспадары. Воць вам і "усё дзеля чалавека, усё ў імя чалавека".

А ці ж можна было пакінуць нявырашаную праблему тэлефоннае сувязі ды не пабудавалі АТС, орудкі на будаўніцтва якое пайшлі на іншыя мэты? А гандлёвы цэнтар, мост і г.д.?

Эканамічнае становішча ў раёне мала чым адрозніваецца ад гомельскага, бо радыяцыя дайшла і да нас пераз злачынны дзеянні кірдуічных колаў рэспублікі, савецкіх ведамстваў. Лясы нашы высечаны, рэкі высушаны ды забруджаны, зямля губляе урадлівасць і таму бязмерна нашпгоўваецца тукам. Дык ж тады прадукты харчаванья нам "пастаўляе" прырода?

А людзі мы задуха сьціпшы. Маўчым, дый годзе, тады, калі крычаць трэба, званіць набатам ва ўсе званы. Колькі ж мы яшчэ будзем чакіць, калі да нас прынясуць на сподачку з блакітнаю аблямовачкаю тую самую грамадскую ды палітычную сьвядомасць, калі ў нашых сэрцах працеша жах за будучыню нашых дзяцей дый іх нашчадкаў. Пакуль жа ў большасці з нас сядзіць страх, насаджаны вырадакам лодзтва—Сталіным, і мы да сённяшняга дня ня ськінулі зь сябе гэтага пагананага пачуцця. Баімся райкамаўскае дыктатуры, баімся ўласнага начальства, баімся ўсяго на свеце, нават праўды баімся. І жыве ў нашых душах пакорлівасць раба /бо мы і сапраўды рабы/, а не пачуццё гаспадары свайго лёсу. І мы губляем свае галоўныя каштоўнасці, пераз якія тонуем як народ, як нацыя. Гэты каштоўнасці—наша нацыянальная сьвядомасць, наш гонар Бацькаўшчынаю, найпрыгажэйшая ў свеце мова, лодоў да зямлі—матухны, да нашае гісторыі, традыцыяў продкаў нашых.

Сіла народу ў зьяднанасці. Давайце ж яднаць пачуцці грамадзянскае адказнасці за свой лёс, лёс дзяцей нашых, лёс нашае шматпакутнае Беларусі. Яднайцеся ў адзін фронт супроць насілля, прыгнёту, аспраўя, за волю ды чалавечыя жыццё кожнага асобнага грамадзяніна, ічасьне кожнае сям'і, моц ды прыярытэт агульначалавечых каштоўнасцяў.

ЛЕПЕЛЬ. 30 ЧЭРВЕНЯ 1990.
АНАТОЛЬ ШУНЕВІЧ.

ЖЫЦЬМЕ НЕЗАЛЕЖНАЯ БЕЛАРУСЬ!

30 чэрвеня—1 ліпеня ў Менскім Палацы культуры тонкасуконнага аб'яднанья імя Кісялёва адбылася 1 Канфэрэнцыя БНФ "Адраджэнне". З адкрыццём першага форуму арантоўцаў на тэрыторыі Беларусі ўраіей аформі БНФ зьбіраецца на эміграцыю ў братняе Літве/дэлегатаў ды гасцей павіншаваў Першы намеснік старшні Вярхоўнага Савету БССР Станіслаў Шуневіч. Парадак дня Канфэрэнцыі:

- 1/. Незалежнасць Беларусі як асноўная палітычная мэць БНФ "Адраджэння".
- 2/. Адносіны БНФ да іншых паліт чыных сілаў.
- 3/. Удасканаленне арганізац нае структуры БНФ.

Пачынаем друкаваць дакуманты, прынятыя Канфэрэнцыяю.

ДЭКЛАРАЦЫЯ

АБ ДЗЯРЖАУНАЙ НЕЗАЛЕЖНАСЦІ БЕЛАРУСІ

Суверэннасць Беларускай дзяржавы мае выток у незалежнасці Полацкага Княства і Вялікага Княства Літоўскага, Рускага і Жамойскага. Пасля анексіі Беларусі ў канцы 18 стагоддзця ў склад Расійскай імперыі імкненне беларускага народу да незалежнасці выявілася ў шэрагу паўстаньняў 1794, 1830—1831, 1863—64, 1905 гадоў, асабаваньнем неабходнасці аднаўленьня незалежнай дзяржаўнасці. Гэты працэс закончыўся ў 1918 годзе ўтвареньнем на аснове шырокага, свабоднага і дэмакратычнага народнага прадстаўніцтва Беларускай

Народнай Рэспублікі /БНР/ і абвясчэннем яе незалежнасці, што засведчана Трэцяй Устаўной граматай БНР, паводле якой уся ўлада на Беларусі перадавалася Усебеларускаму Устаноўчаму Саюму. Гэтым актам, прызнаным шэрагам еўрапейскіх дзяржаваў, было засведчана аднаўленне беларускай дзяржаўнасці.

Аднак першыя крокі Беларусі да адраджэння незалежнасці былі абарваны процідзейнем уніі дзяржаваў і новай Імперскай сілай—Рсэйскай камуністычнай партыі зь яе ідэяй сусветнай рэвалюцыі.

У снежні 1918 года тэрыторыю Беларусі адзгодзі беларускага народу і Ураду БНР заняла Чырвоная Армія РСФСР. На зямлі Беларусі была ўстаноўлена бальшавіцкая ўлада і незаконным, недэмакратычным шляхам створаны залежны ад яе ўрад, які 1-га студзеня 1919 года па рашэнні ЦК РКП(б) абвясціў аб утварэнні Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі, якая, аднак, незалежна ад жадання бальшавікоў аказалася пераемніцай дзяржаўных традыцый Беларусі. Без абвясчэння незалежнасці БНР не была ўтворана і БССР.

Праз два месяцы гэтая рэспубліка была ліквідавана бальшавікамі і створана штучнае дзяржаўнае ўтварэнне—Літоўска-Беларуская Савецкая Сацыялістычная Рэспубліка. Неўзабаве яна была такоама скасавана і на тэрыторыі з часці павеятаў цэнтральнай Беларусі ў ліпені 1920 года зноў была ўтворана БССР.

Але і гэтая марыянеткавая дзяржаўнасць была прынесена ў ахвяру бальшавізму. Коштам Беларусі бальшавіцкая Расія купіла сабе мір з Польшчай, пацвярдваючы зь ёю ў Рызе ў 1921 годзе этнічныя беларускія землі і раз'яднаўшы адзінакроўны народ; яна адвольна перакройвала карты і пераначвала

межы БССР, выключыўшы зь яе складу частку адвечных беларускіх тэрыторый на ўсходзе—цяперашнія землі Магілёўскай, Гомельскай, Смаленскай, Бранскай, часткова Покаўскай вобласці. Дзесяці імперскіх палітычных метаў у 1939 годзе Літве была перададзена Віленшчына разам зь Вільняй, а ў 1944 годзе Польшчы—Беластоцшына зь Беластокам. Усё гэта адбылося са згоды прызначанага Масквой кіравання БССР, якое паслужыла ішло на згубныя эканамічныя і палітычныя эксперыменты над народам якое стала саўдзельнікам у злачынствах калектывізацыі, дэнацыяналізацыі, генацыду.

Падпісанне прадстаўніком БССР Саюзнага дагавору 1922г. ня мела юрыдычнай сілы, бо гэтае рашэнне прынятае пад дыктоўку Масква ва ўмовах таталітарнага рэжыму і савецкай акупацыі, без правядзення рэферэндуму і ратыфікацыі рэспублікай гэтага акту. Усё гэтае дае права Вярхоўнаму Савету БССР не заключыць новы саюзны дагавор і дэнасаваць дагавор 1922 года ў аднабаковым парадку.

Аднак нацыяльна-адраджэнскія і дзяржаўна-стваральныя працэсы, нягледзячы на перашкоды, працягвалі развівацца ў БССР у першыя гады яе існавання. Гэта было станоўча ацэнена законным Урадам БНР у эміграцыі. У 1925 годзе частка дзеячоў Ураду БНР прызнала нацыяльна-будаўнічую дзейнасць у БССР і вярнулася на Бацькаўшчыну, чым засведчыла факт пэўнай пераемнасці і пагадненя паміж БНР і БССР. Але неўзабаве ўсе дзеячы БНР што вярнуліся на Беларусь, былі рэпрасаваны і расстраляны.

Беларускі народ са зброяй у руках выступаў супроць камунізму ў Слуцкім паўстанні 1920 года, у часе калектывізацыі. Геранізм і самаахвярнасць нашага народу ў барацьбе з фашызмам у другой сусветнай вайне здабылі прызнанне міжнароднай супольнасці. Беларусь у 1946 годзе стала сябрам /членам/—заснавальнікам Арганізацыі Аб'яднаных Нацыяў. Аднак гэта не змяніла калініяльнага становішча Беларусі. Таталітарная дыктатура растаптала правы беларускага народу і давала эканоміку і культуру Беларусі да крызіснага, амаль бязвыхаднага стану. Апошняе глабальнае злачынства камуністычнай імперыі—Чарнобыльская катастрофа, маўчаньне вакол яе наступстваў—галоўны удар нанесла на Беларусь. Выратавацца ад чарнобыльскай бяды немагчыма, ня маючы дзяржаўнай незалежнасці.

Незалежнасць Беларусі павінна ажыццяўляцца праз пераходны перыяд, палажэнні якога вызначаюцца гэтай Дэкларацыяй і дагаворам аб пераходным

перыядзе паміж БССР і СССР тэрыторыя на больш аднаго года, на працягу якога Беларусь захоўвае пэўныя саюзныя стасункі з СССР.

Абагульняючы сказанае і зыходзячы

— з універсальнага права народаў на самавызначэнне і незалежнае дзяржаўнае жыццё, замацаванага ў артыкуле 1 Міжнароднага пакту аб грамадзянскіх і палітычных правах;

— з тысячагадовай традыцыі беларускай дзяржаўнасці;

— з акту абвясчэння незалежнасці Беларусі Радай Беларускай Народнай Рэспублікі 25 сакавіка 1918 году;

— з арт. 69 дзейнай Канстытуцыі Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі, які дэкларуе яе суверэнітэт;

Улічваючы,

што Беларусь з'яўляецца сябрам /членам/—заснавальнікам Арганізацыі Аб'яднаных Нацыяў і паўнапраўным суб'ектам міжнароднага права;

Адзначаючы,

што палітычны суверэнітэт Беларусі можа рэалізавацца толькі ў форме незалежнай нацыяльнай дзяржаўнасці;

што незалежнасць Беларусі—натуральная і галоўная ўмова забеспячэння правоў і свабоды грамадзянаў Беларусі, жыццёвых інтарэсаў яе насельніцтва і гістарычнай перспектывы беларускага народу, гарантыя самавызначэння і свабоднага выбару Рэспублікай свайго шляху.

ВЯРХОЎНЫ САВЕТ БЕЛАРУСКАЙ ССР, ЯК ВЫРАЗЬНІК СУВЭРЭНАЙ ВОЛІ НАРОДУ БЕЛАРУСІ,

ПАСТАНАЎЛЯЕ:

1. Пацьвердзіць незалежнасць Беларусі паводле Трэцяй Устаўной Граматы Рады Беларускай Народнай Рэспублікі ад 25 сакавіка 1918 году.

Надаць Беларускай дзяржаве афіцыйнае найменне Беларускай Рэспубліка, якое сведчыць пераемнасці дзяржаўнасці ад Беларускай Народнай Рэспублікі і ўзвысіць яе на наступства Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі. Найменне Беларускай Рэспубліка адлюстроўвае і замацоўвае рэспубліканскую форму дзяржаўнага кіравання на Беларусі.

Незалежнасць Беларускай Рэспублікі азначае:

— поўны суверэнітэт Беларусі, вяршэнства арганізацыі дзяржаўнай улады Беларускай Рэспублікі пры вырашэнні ўсіх пытанняў дзяржаўнага, палітычнага і эканамічнага жыцця Беларусі на ўсёй яе тэрыторыі;

— абсалютнае права беларускага народу валодаць, карытацца і распараджацца нацыяльным багаццем на Беларусі;

— вяршэнства Канстытуцыі і Законадаўства Беларускай Рэспублікі на ўсёй яе тэрыторыі, адпаведнасці законадаўчых актаў Беларускай Рэспублікі міжнародным пагадненням аб правах чалавека;

— суверэннае права народу Беларусі вызначаць свой грамадскі лад і форму дзяржаўнага кіравання;

— увадзенне грамадзянства Беларускай Рэспублікі;

— гарантыі гістарычнай перспектывы беларускай нацыі, яе мовы і культуры, мовам і культурам нацыянальных меншасцяў на Беларусі;

— адсутнасць на тэрыторыі Беларусі ўзброеных сілаў іншых дзяржаваў і ператварэнне яе ў бязьядзерную краіну.

2. Пацьвердзіць юрыдычную сілу палажэння Трэцяй Устаўной Граматы Рады Беларускай Народнай Рэспублікі ад 25 сакавіка 1918 году, паводле якой уся ўлада ў дзяржаве перадаецца Усебеларускаму Устаноўчаму Саюму.

3. Прыпыніць у дачыненні да Беларускай Рэспублікі дзейныя Саюзнага дагавору 1922 году, які а/ супярэчаць палажэнням Трэцяй Устаўной Граматы Рады БНР аб незалежнасці Беларусі і выключнаму праву Усебеларускага Устаноўчага Саюму прымаць рашэнне пра дзяржаўны сувязь Беларусі;

б/ падпісаны БССР ва ўмовах незаконнай яе акупацыі і не ратыфікаваны зьездам Саветаў /Вярхоўным Саветам/ БССР;

в/ фактычна страціў сілу ў выніку ператварэння СССР ва ўнітарную дзяржаву.

4. Абвясціць да моманту склікання Усебеларускага Устаноўчага Саюму пераходны перыяд, пад-

а/ дэкларацыя тых нормаў Канстытуцыі БССР і законаў ія акты, якія не супярэчаць гэтай Дэкларацыі і міжнародным пагадненням аб правах чалавека;

б/ вышэйшую дзяржаўную Уладу ў Беларускай Рэспубліцы абвясціўце яе Вярхоўны Савет;

в/ пад міжнародным кантролем праводзіцца выбары дэлегатаў на Усебеларускі Устаноўчы Сойм.

Беларуская Рэспубліка клянецца пра белару-

саў, што жывуць па-за яе межамі, спрыяе захаванню і развіццю іхніх рознабаковых сувязяў з Бацькаўшчынай.

Беларуская Рэспубліка выказвае гатоўнасць і добрую волю да ўсебаковага супрацоўніцтва і ўзаемавыгадных пагадненняў з суседнімі дзяржавамі, з усімі народамі сьвету.

Дэкларацыя ўступав у сілу з моманту яе прыняцця Вярхоўным Саветам БССР.

ЛЕПЕЛЬЦЫ — 28 ЗВЕЗДУ

Людзіла Пярэдні, метадыст Лепельскага БПЗ, да 27 зvezду КПСС шмат год зь сямя пакутавала на прыватнае кватэры. Усялякія спадзяваньні атрымаць уласнае жылё дошлілі як мильны пухі. І тады блыдомная жанчына рашыла зьвярнуцца ў апошнюю інстанцыю — партыйны форум. І хоць ліст напачатку быў затрыманы паштовай начальніцаю, да галоўных калясесаўцаў краіны ўсё ж патрапіў: вярнуўся ў Лепельскі райкам з графам "Разабрацца".

І што б вы думалі? Далі кут Людзіле! Цяпер яна жыве ў колішнім... тубдыспансэры, які ў дождж працякае, быццам рэштата. Каб хоць на сьхіле жыцьця ўбачыць ці адчуць чалавечыя ўмовы пражываньня, жанчына зноў складае ліст да чарговага зvezду: верыць яшчэ ў моц камуністычнае Улады. Што ж, ня будзем разбураць жаночыя спадзяваньні. Самім цяжка: ці Пярэдні жуткай атрымаць кватэру, ці разваліцца кампартыя?

МНОГОУБАВАЖАЕМЫ ВАДИМ АНДРЕЕВИЧ!
/Мядзведзеў — рэд./

К Вам абрашаюцца Ваши избиратели /Мядзведзеў "абраны" дэлегатам 28 зvezду калясесаўцамі Лепельскага ды Докшыцкага раёнаў — рэд./ г. Лепеля і Лепельскага раёна Витебской области. От своего имени и от имени всех матерей Белоруссии убедительно просим Вас содействовать в возвращении наших сыновей для прохождения военной срочной службы в пределах Белоруссии. Просим вернуть наших детей с мест межнациональных усобиц. До каких пор будет литься невинная кровь? Национальные вопросы должны решаться, это признано всем прогрессивным человечеством, самими народами. Сколько бы не придавали некоторые политики интернациональный характер помощи в межнациональной борьбе, невинная кровь многострадающего белорусского народа не имеет оправдания.

37 ПОДПИСАУ

ВЕНЕДИКТ ЕРОФЕЕВ

МОЯ МАЛЕНЬКАЯ ЛЕНИНИАНА

/Друкуецца са скарачэньнямі/

...В письмах послезалювских, послеавроровских — нет ничего триумфального. Напротив того: "Республика" в опасности. Необходимы срочные меры. Например, такие:

"Нужно запретить Антонову называть себя Антоновым-Овсеевко. Он должен называться просто тов. Овсеевко" /14 марта 1918/.

"Аресты, которые должны быть произведены по указанию тов. Петерса, имеют исключительно большую важность и должны быть произведены с большой энергией".

Тов. Зиновьеву в Петроград:

"Тов. Зиновьев! Только сегодня мы узнали в ЦК, что в Питере рабочие хотят ответить на убийство Володарского массовым террором и что Вы их удержали. Протестую решительно! Мы компрометируем себя: трезим даже в резолюциях Совдепа массовым террором, а когда до дела, тормозим революционную инициативу масс, вполне правильную. Это не-возмож-но! Надо поощрить энергию и массовость террора!" /26.11.18./

Тов. Сталину в Царицын:

"Будьте беспощадны против левых эсеров и извешайте чаше". "Повсюду надо подавить беспощадно этих жалких и истеричных авантюристов." /7.07.18./

Тов. Сокольникову:

"Я боюсь, что Вы ошибаетесь, не применив строгости. Но если Вы абсолютно уверены, что нет сил для овирепои и беспощадной расправы, то телеграфируйте" /24.09.18/.

В Пензенский губисполком:

"Необходимо произвести беспощадный массовый террор против кулаков, попов и белогвардейцев. Сомнительных запереть в концентрационный лагерь вне города. Телеграфируйте об исполнении" /9.08.18/

Тов. Федорову, председателю Нижегородского губисполкома:

"В Нижнем явно готовится белогвардейское во-стание. Надо напрячь все силы, навести тотчас массовый террор, расстрелять и вывезти сотни проститутток, спивающих солдат, бывших офицеров и т. п. Ни минуты промедления" /9.08.18./

Не совсем понятно, кого же убивать? Проститутток, спивающих солдат и бывших офицеров? Или

проститутток, спивающих солдат, а уже отдельно — бывших офицеров? И кого стрелять, а кого вывозить? Или вывозить уже после расстрела? И что значат "и т.п."?

Тов. Шляникову в Астрахань:

"Налягте изо всех сил, чтобы поймать и расстрелять астраханских взяточников и спекулянтов. С этой оловочью надо расправиться так, чтобы на все годы запомнили" /12.12.18./

Телеграмма в Саратов, тов. Пайкесу:

"Расстреливать, никого не спрашивая и не допуская идиотской волокиты" /22.08.18./

Тов. Сталину, в Петроград:

"Вся обстановка белогвардейского наступления на Петроград заставляет предположить наличность в нашем тылу, а может быть и на самом фронте, организованного предательства. Только этим можно объяснить нападение //Юденича// со сравнительно незначительными силами, стремительное продвижение вперед.

Просьба обратить усиленное внимание на это обстоятельство, принять экстренные меры для раскрытия заговоров" /27.05.19/.

"Предупреждаю, за это /наступ белогвардейцев на Петроград: рэд. "Пагоня"/ председателей губисполкомов буду арестовывать и добиваться расстрела их" /20.05.19/.

Тов. Зиновьеву: "Вы меня зарезали!" /7.08.19/

В отдел топлива Московского Совдепа:

"Дорогие товарищи! Можно и должно мобилизовать московское население поголовно и на руках вытащить из леса достаточное количество дров /по кубу, скажем, на взрослого мужчину/.

Если не будут приняты героические меры /шагловая мобилизация москвича на нархтоўку дров: рэд. "Пагоня"/, я лично буду проводить в Совете Обороны и в ЦК не только аресты всех ответственных лиц, но и расстрелы. Нетерпимы бездельность и халатность. С коммунистическим приветом. Ленин" /13.06.20/.

В президиум Московского Совета рабочих и красноармейских депутатов:

"Дорогие товарищи! Вынужден по совести сказать, что ваше постановление так политически безграмотно и так глупо, что вызывает тошноту. Так

поступают только капризные барышни и глупенькие русские интеллигенты.

Простите за откровенное выражение своего мнения и примите коммунистический привет от нацелющегося, что вас проучат тюрьмой за бездействие" /12.10.18./.

Глебу М. Кржижановскому:

"Мобилизовать всех без изъятия инженеров, электротехников, всех кончивших физико-матем. факультеты и пр. Обязанность: в неделю не менее 2-х лекций, обучить не менее 10-и /50-и/ человек электричеству. Исполнить—премия. А не исполнить—тюрьма" /12.20./.

Тов. Чичерину:

"Пусть Сталин поговорит начистоту с турецкой делегацией".

Получает донос на врачей, комиссующих раненых красных солдат, когда те еще "вполне способны воевать":

"...организовать тайный надзор и слежку за поведением этих врачей, чтобы изобличить их, собрать свидетелей и документы, а потом предать суду" /20.11.18./.

В ответ на жалобу М.Ф. Андреевой относительно арестов интеллигенции:

"Нельзя на арестовывать, для предупреждения заговоров, всей этой околкадетской публики. Преступно на арестовывать ее. Лучше, что бы десятки и сотни интеллигентов посидели денки и недельки. Ей-ей, лучше" /18.09.19./.

Максиму Горькому о том же:

"Короленко ведь почти меньшевик. Жалкий мешанин, плененный буржуазными предрассудками. Нет, таким "талантам" не грех посидеть недельки в тюрьме. Интеллектуальные силы рабочих и крестьян растут и крепнут в борьбе за свержение буржуазии и ее пособников, интеллигентиков, лакеев капитала, мнящих себя мозгом нации. На деле это не мозг, а говно" /15.09.19./

Тов. Крестинскому:

"Брошюра напечатана на слишком роскошной бумаге. По-моему, надо отдать за эту трату роскошной бумаги и типографских средств под суд, прогнать со службы и арестовать того следует" /2.09.20/

"Неумный человек или саботажник редактировал ее?"

Тов. Сталину в Харьков:

"Пригрозите расстрелом этому неряхе, который заведая связью, не умеет дать Вам хорошего усилителя и добиться полной исправности телефонной связи со мной" /16.02.20./

Тов. Каменеву:

"По-моему, нужен секретный циркуляр против клеветников, бросающих клеветнические обвинения под видом критики" /5.03.21./.

Смолярный, Зиновьеву:

"Знаменитый физиолог Павлов просится за границу. Отпустить за границу Павлова вряд ли рационально, так как он и раньше высказывался в том смысле, что, будучи правдивым человеком, не сможет, в случае возникновения соответствующих разговоров, не высказаться против советской власти и коммунизма в России. Ввиду этого желательно было бы, в виде исключения, предоставить ему сверхнормальный паек" /25.06.20./

Бедяга профессор Тихвинский, управляющий петроградскими лабораториями Главного нефтяного комитета. Одной фразы Ильича было достаточно: "Тихвинский не случайно арестован: химия и контрреволюция не исключают друг друга" /...09.21./ Расстрелян в 1921 году.

В Главное управление угольной промышленности: "Имеются некоторые сомнения в целесообразности применения врубовых машин. Тот производственный эффект, который ожидается от применения врубовых машин тов. Пятаков, явно преувеличен. Киркой лучше и дешевле" /...03.21./.

В комиссия Киселева: "Я решительно против всякой траты картофеля на спирт. Спирт можно и должно делать из торфа. Надо это производство спирта из торфа развить" /11.09.21/.

Это напоминает нам деловую записку от 26 августа 1919г.: "Сообщите в Научно-пищевой институт, что через три месяца они должны предоставить точ-

ные и полные данные о практических успехах выработки сахара из опилок".

Ну, это ладно. Воображаю, как вытпгивалась мордаса у наркома просвещения Анатолия Луначарского, когда он получил от вождя такие депешки: "Все театры советую положить в гроб" /26.03.21./

Или телеграммы: "Какие вопросы Вы признаете важнейшими, а какие--ударными! Прошу краткого ответа" /8.04.21/.

Для Политбюро ЦК РКП/б/: "Узнал от Каменева, что СНК единогласно принял совершенно неприличное предложение Луначарского о сохранении Большой Оперы и балета" /12.01.22/.

Раздражение еще вызывает поэт Маяковский и Народный комиссариат юстиции. Тов. Богданову: "Мы еще не умеем гласно судить за поганую волокиту, за это весь Наркомюст сугубо надо вешать на вонючих веревках. И я еще не потерял надежды, что всех нас когда-нибудь за это поделом повесят" 23.11.21/.

Начинается изгнание профессуры. Каменеву и Сталину: "Уволить из МВТУ 20-40 профессоров. Они нас дурачат" /21.02.22/.

Ф.Э.Дзержинскому: "К вопросу о высылке за границу писателей и профессоров. Надо это подготовить тщательнее. Обязать членов Политбюро уделять 2-3 часа в неделю на просмотр ряда изданий и книг. Собрать систематические сведения о политическом стаже, работе и литературной деятельности профессоров и писателей. Поручите все это толковому, образованному и аккуратному человеку в ГПУ. Не все сотрудники "Новой России"--кандидаты на высылку за границу. Другое дело питерский журнал "Экономист". Это, по-моему, явный центр белогвардейцев. В №3 напечатан на обложке список сотрудников. Все это явные контрреволюционеры, пособники Антанты, организация ее шпионов, растлителей учащейся молодежи. Надо поставить дело так, чтобы этих вредителей изловить и излавливать постоянно и систематически высылать за границу. Прошу показать это секретно, не разглашая, членам Политбюро о возвратом Вам и мне" /19.05.22/.

В.Молотову: "Сейчас получил 2 письма от Чичерина. Он ставит вопросу том, нельзя ли на Генуэзской конференции за приличную компенсацию /продовольственная помощь и пр./ согласиться на маленькие изменения нашей Конституции, именно предоставление других партий в Советах. Сделать это в угоду американцам. Это предложение Чичерина показывает, по-моему, что его надо лечить, немедленно отправить в санаторий" /23.01.22./.

И через день тому же Молотову: "Это и следующее письмо Чичерина явно доказывают, что он болен и сильно болен. Мы будем дураками, если тотчас и насильно не сошлем его в санаторий" /24.01.22./.

И в заключении--два негромких аккорда. Первый из них вызывает слезы, второй--тоже.

Тов. Уншлихту: "Гласность ревтрибуналов /уже/ не обязательна. Состав их усилить Вашими людьми, усилить их волевою связью с ВЧК, усилить быстроту и силу их репрессий. Поговорите со Сталиным, покажите ему это письмо" /31.01.22./.

Тов. Каменеву: "Не можете ли Вы распорядиться о посадке цветов на могиле Инессы Арманд?" /24.04.22/.

МОСКВА, 5-6 ФЕВРАЛЯ 1988.

Издатели прилагают список ссылок на использованные в тексте работы В.И.Ульянова /Ленина/. Том и страница указаны по полному собранию сочинений /пятое издание/.

47-120, 241, 249-15, 51, 52, 56, 66, 79, 161, 404, 405, 406, 433, т50-5, 50, 114, 142, 143, 165, 191, 192, 203, 219, 318, 325, т51-31, 48, 52, 134, 216, 222, 273, т52-33, 91, 93, 100, 123, 125, 128, 132, 155, 166, 196, 212, 263, т54-37, 110, 136, 137, 119, 159, 160, 161, 177, 183, 243, 256, т55-9, 15, 17, 18, 35, 53, 56, 88, 92, 109, 114, 123, 152, 242, 296, 303, 306, 307, 329, 348, 352.

Издатели предупреждают, что в некоторых случаях автор допускает вольное цитирование, не искажающие общего смысла, стили и направленность работ В.И.Ульянова /Ленина/.

БИБЛИОТЕЧКА ГАЗЕТЫ

"СОВЕТСКАЯ МОРАЛЬКА".

МОСКВА. "ЛИГА". 1989.

ПАГОНЯ №8 (10)

РАДКІ З ДОПІСАУ

...Пігмэцыяч на тое, што мiтiнг быў забаронены, аб'яўкі з народна ўгодкаў абвешчаныя незадаўна Беларусі адбыліся. 25 сакавіка на плячу Волі сабралася пэўная колькасць людзей. Шмат у каго галюны былі павязаныя отужкамі з вывак Патроні дзi надпісам: "Дзень Волі"... Некалькі бел-чырвона-белых сьцягоў дунала на вятру...

НАТАЛЬЯ МАЛЯУКА.
ВІТЭБСК.

х х х

...Прапаную колькі слоў гумару для "Пагоні".
НОВЫЯ ЧАСЫ—НОВЫЯ ЛОЗУНГІ

Уся Улада—прэзідэнцкім саветам!
К 2000 году кождой советской семье—отдельную ст Советского Союза квартиру!
ЛОЗУНГ ПА-ТРАСЯНСКУ

Блага народу—мета партыі!
ПЫТАНЬНЕ У ЛОВ

Калі у нас адзіная маці—Айчына, дык хто ж тады бацька?

Хто, ДЗЕ мяньціць духту?

ЛОГІКА ШКОЛЬНІКА

—Інтернацыяналізм—ад слова інтэрнат.

ЛОГІКА АМЭРЫКАНЦА

—Хто такі Слава Труду? Чым ён знакамiты, што яго імя ўсыць на кожным вашым прадпрыемстве?

ЭНОУ ЛОГІКА ШКАЛЯРА

—...КПССР...

НАРОДНЫ ГУМАР

—Ці ўсыць у нашым парламенце дваране?
—А як жа? Напрыклад, дэ Мэнтэй.

Ю. СЫЯПАНАУ,
САКРАТАР ВІТЭБСКАЕ РАДЫ БНФ.

х х х

...Зьвяртаюцца да Вас лепяльчук па нараджэньню. Віктар Салівон. Я зь вялікае павагаю адношуся на Вашае гераічнае працы па захаваньню роднае мовы дзi нефармальнае дзейнасьці. Аб гэтым ведаю ня толькі з нумару "Позірку", які часам купляю на мiтiнггах. І мне вельмі прыемна бачыць Вашае выданьне ў Менску дзi чытаць праўдзiвыя зьвесткі з бацькаўшчыны. З аповядаў майго дзядзькі І. Завацкага, які нейкі час працаваў на заводзе, я шмат даведаўся аб Вас як чалавеку...пра сябе: нарадзіўся 23 ліпеня 1973 году...у вёсцы Грынольце /каліас імя Чапаева/...сябрам нефармальнае суполькі яшчэ не зьяўляюся...

ВІКТАР САЛІВОН.
МЭНСК.

х х х

...Вам ішлет каллекцыянер газет из Новосибирска... Отец мой белорус, по-белорусски я неплохо читаю и говорю. Но достать белорусские газеты в Новосибирске очень сложно. Приходится обращаться в редакцию. Не могли бы вы выслать мне один экземпляр вашей газеты "Промень" /цяпер—"Пагоня"/ред/

ДМИТРИЙ ПРИВАЛОВЕЦ.
НОВОСИБИРСК.

х х х

...Давадаўся пра з'езд ліберальных /нацыянальных, рэд./дэмакратаў у праграме "Час", ніякіх падрабязнасьцей не ведаю, калі ўсыць магчымасьць паведамаць.

Вялікі дзякуй за "Пагоню". Першы нумар атрымаўся неаблагіт.

СЯРГЕЙ САЛОДЖІН.
ШУМЛІНА.

ПАЛІТЫЧНЫ АНЕКДОТ

Служанка прыбірае дахаты.

—Барыня, эню рэвалюцыя!

—І што яны хочуць?

—Хочуць, каб не было багатых.

—Датуна, а дэкабрысты хацелі, каб не было бедных.

ЛЮДЗІ ДОБРАЕ ВОЛІ!

Вельмі просім вас дапамагчы ў зборы подпісаў пад зваротам у Прэзідыюм Вярхоўнага Савету БССР а просьбаю зарэгістраваць Нацыянальна-дэмакратычную партыю Беларусі. Такіх подпісаў, згодна Праекту закону аб партыях, неабходна назьбі-

раць 2 тысячы. Будзем уцягчыя Ліоту нават з адным подпісам. Дасылаіце яго поштаю ці перадавайце асабіста рэдактару "Пагоні". Шапка такая:

У Вярхоўны Савет Беларусі!
Шаноўныя народныя дэпутаты!

Мы, што ніжэй падпісаліся, жыхары гарадоў і вёсак зямлі Беларускае, зьвяртаемся да Вас за падтрымкаю ў справе рэгістрацыі Нацыянальна-дэмакратычнае партыі Беларусі.

Прозьвішча, імя! Адрас! Дата! Асабісты подпіс

ЕШЧЭ НА ЗДАРОЎЕ!

Як паведаміў штоднёвык "Літаратура і мастацтва", часова дапушчальныя нормы ўтрыманьня радыёнуклідаў у прадуктах харчаваньня перавышаюць тны, што тснавалі ў 60-х—70-х гадох у... 10000 разоў.

ПРАЦЭС ВЫЙГРАНЫ!

Як паведамілася ў папярэднім нумары, за выкарнотаньне на мiтiнгу бел-чырвона-белая сьцяга адміністрацыйнаю камісіяю пры гарвыканкаме рэдактар "Пагоні" Уладзімер Шушкевіч дзi незалежны нефармал Анатоль Мальчэўскі былі аштрафаваны на 50 рублёў кожны. Нязгодныя з рашэньнем Уладзімер дзi Анатоль падалі заявы ў народны суд Лепельскага раёну. 29 чэрвеня адбыўся судовы працэс па заяве Шушкевіча. Штраф адменены ў сувязі з тым, што адміністрацыйная камісія наклала яго без заслухоўваньня Уладзімера, які падчас яе паседжаньня знаходзіўся ў чарговым адпачынку. Працэс па заяве Мальчэўскага адбудзецца пазьней. Пажадаем жа т спадару Анатолу перамагчы лепельскую Вандэю.

ПРОСІМ ПРАБАЧЭНЬНЯ

за адсутнасьць у рускамоўных тэкстах літары "щ" /не змяняе "ш"/, паколькі з-за адсутнасьці беларускамоўных друкавальных машынак мы вымушаны былі перарабіць расейскія "щ" на беларускае "ш".

ПАПРАЎКА

У нумары 6/8/па няўважлівасьці рэдактара дапушчана памылка: імя паэта, які на аб'яўкаваньні 72-х угодкаў БНР чытаў свой верш "Прэзідэнт", не Алесь, а Павел. Просім прабачэньня ў шаноўных Паўла дзi Алесь Марцінвічаў.

ЯК ПАПІСАЦА НА «ПАГОЊЮ»

Шмат хто пытае, ці можна папісацца на нашае выданьне? Адказваем—можна. Для гэтага неабходна ськіграваць паштовым пераводам на адрас рэдактара "Пагоні" ці перадаць яму асабіста 3 рублі. З гэтае сумы будуць адлічвацца кошт кожнага нумару дзi канвэрта, у якім дасылаецца "Пагоня". Калі грошы зрасходуюцца, разам з апошнім асобнікам выданьня вы атрымаеце прэсмовае паведамленьне, пасля чаго падпіску можна падоўжыць такім жа чынам. На адвароце паштовага пераводу пазначайце: "Для падпіскі на "Пагоню" дзi дакладна ўказвайце свой адрас.

ШЧЫРА ДЗЯКУЕМ

за ахвяраваньні на выданьне "Пагоні":
Начальнік з экскаватарамонтнага заводу—7 руб.
Лепелец—4 руб.
Каліасьнік каліаса імя Тэльмана, жыхар гораду Гомлю, лепелец з вуліцы Залінейнае, лепелец з вуліцы Інтэрнацыянальнае! Вашыя адпаведна 5, 10, 4 дзi 3 рублі мы выкарнотаем на далейшую дастаўку вам "Пагоні" бясплатна.

Рэдактар Уладзімер Шушкевіч.
Адрас для карэспандэнцыі дзi пераводаў:
211180, Вітэбская вобл., г.Лепель, вул. Менская, д.10, кв.13, Шушкевічу Уладзімеру.
Друкарня Вітаса Шалевіча.
Наклад—999 асобнікаў.
Кошт нумару ў Лепелі—40 капеек.
Нагадваем, што бяз вашых ахвяраваньняў далейшае выданьне "Пагоні" будзе немагчымым. Меркаваньне аўтараў зьмяшчальных матэрыялаў не абавязкова супадае зь меркаваньнем рэдакцыі дзi кіраўніцтва БНР.